

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
இலங்கை மத்திய வங்கி
CENTRAL BANK OF SRI LANKA

සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

30, ජනාධිපති මාවත, කොළඹ 01, ශ්‍රී ලංකාව
 දුරකථන අංක : 2477424, 2477423, 2477418
 ෆැක්ස් : 2346257, 2477739
 ඊ-මේල් : dcommunications@cbsl.lk, communications@cbsl.lk
 වෙබ් අඩවිය www.cbsl.gov.lk

ප්‍රවෘත්ති පත් නිවේදනය

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2019 නොවැම්බර් මස 29 දින

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය: 2019 - අංක 07

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සිය ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික නොවෙනස්ව පවත්වා ගනී

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය, 2019 නොවැම්බර් 28 වැනි දින පැවති රැස්වීමේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 7.00 සහ සියයට 8.00 ක් ලෙස දැනට පවතින මට්ටමේ නොවෙනස්ව තබා ගනිමින් සිය ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය පවත්වා ගෙන යෑමට තීරණය කළේය. දැනට පවතින සහ අපේක්ෂිත දේශීය ආර්ථිකයේ, මූල්‍ය වෙළඳපොළෙහි මෙන්ම ගෝලීය ආර්ථිකයේ ප්‍රවණතාවන් මනාව සැලකිල්ලට ගනිමින් මුදල් මණ්ඩලය මෙම තීරණය ගනු ලැබීය. මුදල් මණ්ඩලයේ මෙම තීරණය, උද්ධමනය සියයට 4-6 අතර අපේක්ෂිත පරාසය තුළ පවත්වා ගැනීමේ අරමුණ සමඟ අනුකූල වන අතර, මැදිකාලීනව ආර්ථිකයට සිය විභව වර්ධන මට්ටමට ළඟාවීම සඳහා සහාය වනු ඇත.

අයහපත් ගෝලීය ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම හමුවේ බොහෝ ප්‍රධාන ආර්ථිකවල මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය වඩාත් ලිහිල් කර ඇත

වර්ධනය වන භූ දේශපාලනික අස්ථාවරතාවන් හා වෙළඳ අර්බුද හේතුකොටගෙන ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනය හා එහි ඉදිරි දැක්ම සැලකිය යුතු ලෙස අයහපත් වී ඇති අතර, එමගින් ඇතිවන මන්දගාමී ඉල්ලුම් තත්ත්වය හා අඩු මට්ටමේ පවතින භාණ්ඩ මිල ගණන් මගින් ගෝලීය උද්ධමන ඉදිරි දැක්ම සැලකිය යුතු ලෙස පහළ යෑමේ අවදානමක් ඇති කර ඇත. මෙම තත්ත්වයට ප්‍රතිචාර ලෙස, සමස්ත ඉල්ලුම සහ පාරිභෝගික හා ආයෝජන විශ්වාසය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින්, දියුණු මෙන්ම නැඟී එන වෙළඳපොළ ආර්ථිකවල බොහෝ මහ බැංකු සිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය අඛණ්ඩව ලිහිල් කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

මැදිකාලීනව දේශීය ආර්ථික කටයුතු ක්‍රමයෙන් වැඩිදියුණු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ

ආර්ථික දර්ශක මගින් පිළිබිඹු වන පරිදි කර්මාන්ත හා සේවා ක්‍රියාකාරකම්වල ඇති විය හැකි මන්දගාමී වර්ධනය සමඟ වසරේ ඉතිරි කාලය තුළ ආර්ථික වර්ධනය මධ්‍යස්ථව පවතිනු ඇතැයි පුරෝකථනය කෙරේ. කෙසේ වුවද, දේශපාලන ස්ථාවරත්වය සමඟ ආයෝජක විශ්වාසය ඉහළ යෑම හා රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයෙන් ලැබෙන උත්තේජනය තුළින් සමස්ත ඉල්ලුම ඉහළ යෑම මගින් කෙටිකාලීනව ආර්ථික වර්ධනය ඉහළ නැංවෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. දැනට පවතින සීමිත ප්‍රතිපත්ති අවකාශය විවක්ෂණශීලීව උපයෝජනය කෙරෙන වඩාත් සුදුසු ප්‍රතිපත්ති සංකලනයක් හඳුන්වාදීම මගින් මැදිකාලීනව ආර්ථිකයට විභව වර්ධන මට්ටම කරා ළඟාවීමට මෙන්ම විභව ආර්ථික වර්ධන මට්ටම තවදුරටත් ඉහළ නංවා ගැනීමටද සහාය වනු ඇත.

විදේශීය අංශය ශක්තිමත්ව පවතී

ආනයන වියදමෙහි පහළ යෑම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුකොටගෙන 2019 වසරේ පළමු මාස තවය තුළදී වෙළඳ හිඟය සමුච්චිත වශයෙන් පහළ යෑම මගින් විදේශීය අංශයේ කාර්යසාධනය ඉහළ නැංවිණි. පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරවලින් පසුව සංචාරක පැමිණීමේ ක්‍රමයෙන්, එහෙත් ස්ථාවර වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළෙඳපොළ වෙත මැන සතිවලදී විදේශ ලැබීම් වාර්තා වුවද, වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළදී සමුච්චිත ලෙස ශුද්ධ විදේශ ගලායෑම් වාර්තා විය. කොටස් වෙළෙඳපොළ තුළ විදේශ මූල්‍ය ගලායෑම් වාර්තා වුවද, මැන සතිවල සිදු වූ දේශපාලන ප්‍රවණතාවයන් සඳහා කොටස්

වෙළඳපොළ දර්ශක ධනාත්මකව ප්‍රතිචාර දැක්වීය. ජනාධිපතිවරණයෙන් පසුව එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල සැලකිය යුතු ලෙස අතිප්‍රමාණය වීමෙන් අනතුරුව, ශ්‍රී ලංකා රුපියලෙහි වැඩි විචලනය වීමක් පෙන්නුම් කළේය. සමස්තයක් ලෙස, 2019 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළදී එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල සියයට 1.0 කින් අතිප්‍රමාණය වී ඇත. 2019 ඔක්තෝබර් මස අවසානය වන විට දළ නිල විදේශ සංචිත ප්‍රමාණය එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 7.8 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු ගත කර ඇති අතර, එය මාස 4.7 ක ආනයන ආවරණය කර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් වේ.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව දැනට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ගවලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික අඛණ්ඩව පහළ යමින් පවතී

මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ලිහිල් කිරීම සහ බලපත්‍රලාභී බැංකුවල ණය පොලී අනුපාතික මත උපරිම සීමා පැනවීමට ප්‍රතිචාර වශයෙන් වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික පහළ යමින් පවතී. මේ දක්වා ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග මෙන්ම බැංකු අංශය මත පනවා තිබූ සඵල බදු මැනකදී අඩු කිරීම සමඟ අරමුදල් පිරිවැය අඩු වීමට සමගාමීව ඉදිරි කාලයේදී වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික තවදුරටත් පහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. විශේෂයෙන්ම, 2019 අවසානය වන විට බර්න සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය (AWPR) සියයට 9.50 දක්වා පදනම් අංක 70 කින් තවදුරටත් පහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, බර්න සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය (AWLR), 2020 මාර්තු වන විට පදනම් අංක 120 කින් පමණ සියයට 12.50 ට වඩා පහළ මට්ටමකට අඩු වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කෙරේ. තැන්පතු නොගය මත පදනම් වූ පොලී අනුපාතික අඛණ්ඩව පහළ ගිය අතර, 2019 සැප්තැම්බර් මාසය දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස පහළ යෑමක් පෙන්නුම් කළ නව තැන්පතු මත පොලී අනුපාතික, බලපත්‍රලාභී බැංකුවල තැන්පතු පොලී අනුපාතික මත පනවනු ලැබූ උපරිම සීමාව ඉවත් කිරීමත් සමඟ 2019 ඔක්තෝබර් මාසයේදී යම් ඉහළ යෑමක් පෙන්නුම් කළේය.

මුදල් සහ ණය සමස්තවල වර්ධනය ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ

පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය ප්‍රමාණය 2019 වසරේ අගෝස්තු මස සිට ඔක්තෝබර් මස දක්වා කාලය තුළ අඛණ්ඩව ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, වසරේ පළමු මාස දහය තුළදී නියුණු ලෙස මන්දගාමී වූ පෞද්ගලික අංශයට සපයන ලද ණයෙහි වර්ධනය, ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් වැඩි දියුණු වීම, වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතිකවල දැනට සිදුවන පහළ යෑම සහ වර්ධනය වූ වෙළඳපොළ අපේක්ෂා සමඟ 2020 වසරේදී ක්‍රමිකව ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, වසරේ පළමු මාස දහයක කාලපරිච්ඡේදය තුළදී, රාජ්‍ය අංශයට සපයන ලද ණය සම්බන්ධවන ලෙස ඉහළ යෑමක් පෙන්නුම් කළේය.

පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණයෙහි මන්දගාමී වර්ධනය හේතු කොටගෙන, සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළදී පුළුල් මුදල් සැපයුමේ (M_{2b}) වර්ධනය ද අඛණ්ඩව මන්දගාමී විය.

කෙටිකාලීනව පැවති විචලනයන් මධ්‍යයේ වුවද, උද්ධමනය කෙටිකාලීනව මෙන්ම මැදිකාලීනවද සියයට 4-6 අපේක්ෂිත පරාසයේ පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ

දේශීය සැපයුම් අවහිරතාවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ආහාර මිල ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (කො.පා.මි.ද.) මෙන්ම, ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයෙහි (ජා.පා.මි.ද.) වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වෙනස මත පදනම්ව ගණනය කරනු ලබන මතුපිට උද්ධමනය මෑතකාලීනව ඉහළ ගියේය. මෙම සැපයුම් අංශයේ තාවකාලික අවහිරතා මෙන්ම, බදු සංශෝධන සහ පරිපාලන මිල ගණන්වල සිදු විය හැකි වෙනස්කම්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කෙටිකාලීනව උද්ධමනයෙහි අඛණ්ඩ විචලනයක් අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, සැලසුම් කර ඇති රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් ඉහළ නැංවීම් 2020 වසර තුළ සමස්ත ඉල්ලුම ඉහළ යෑමට සෘජු බලපෑමක් ඇති කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත්, පවත්නා සෘණ නිමැවුම් පරතරය ක්‍රමයෙන් මැදිකාලීනව අඩු වනු ඇතැයි යන අපේක්ෂාව සමඟ සහ මනාව පාලනය වූ උද්ධමන අපේක්ෂාවන්ගේ සහාය ඇතිව උද්ධමනය මැදිකාලීනව අපේක්ෂිත පරාසය තුළ අඛණ්ඩව පවතිනු ඇතැයි පුරෝකථනය කෙරේ.

ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික දැනට පවතින මට්ටමේ නොවෙනස්ව පවති

අපේක්ෂිත ලෙස වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතිකවල පහළ යෑම සමඟ මෑත මාසවලදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග මූල්‍ය අංශය හරහා ආර්ථිකය වෙතට සම්ප්‍රේෂණය වෙමින් පවතින බව 2019 නොවැම්බර් මස 28 වෙනි දින පැවති රැස්වීමේදී මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. 2019 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළදී රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක ලඟා කර ගැනීමට නොහැකි වීමද සැලකිල්ලට ගත් මුදල් මණ්ඩලය, මෑතකාලීනව සිදු කරන ලද බදු සංශෝධන මගින් කෙටිකාලීනව අඩු උද්ධමනයට සහ ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයට සහාය වනු ඇති නමුත්, එමගින් මැදිකාලීනව ආර්ථිකයට ඇති වන බලපෑම තක්සේරු කිරීම සඳහා රජයේ මැදිකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය මාවත පිළිබඳ වැඩි පැහැදිලි කිරීමක් අවශ්‍ය බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. ඒ අනුව, දැනට පවත්නා සහ අපේක්ෂිත ආර්ථික සහ මූල්‍ය වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR),

පිළිවෙළින්, සියයට 7.00 සහ සියයට 8.00 ක් ලෙස දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වා ගෙන යෑමට මුදල් මණ්ඩලය තීරණ කළේය.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය:	ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික සහ ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය නොවෙනස්ව පවතී
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	සියයට 7.00
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	සියයට 8.00
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR)	සියයට 5.00

තොරතුරු සටහන:

මහ බැංකු අධිපති ආචාර්ය ඉන්ද්‍රජිත් කුමාරස්වාමි මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2019 නොවැම්බර් මස 29 දින පෙ.ව. 11.30 ට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සන්ථාගාරයේදී මාධ්‍ය හමුවක් පැවැත්වේ.

මීළඟ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2019 දෙසැම්බර් මස 27 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතය.

ඇමුණුම

සංඛ්‍යා සටහන 01: උද්ධමනය

මාසය		දෙසැ-18	මාර්-19	ජූනි -19	ජූලි -19	අගෝ-19	සැප්-19	ඔක් -19
මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	2.8	4.3	3.8	3.3	3.4	5.0	5.4
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	0.4	2.9	2.1	2.2	3.4	5.0	5.6
මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	3.1	5.6	5.8	5.7	5.6	5.6	5.5
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	3.1	5.8	6.1	6.1	5.9	5.6	5.6

මූලය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 02: මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා (තාවකාලික)

දර්ශකය	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)					වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස				
	ජූනි 19	ජූලි 19	අගෝ 19	සැප් 19	ඔක් 19	ජූනි 19	ජූලි 19	අගෝ 19	සැප් 19	ඔක් 19
සංචිත මුදල්	875	888	913	915	908	(12.4)	(11.3)	(9.1)	(9.5)	(9.0)
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	7,338	7,355	7,397	7,443	7,456	8.7	8.2	7.7	7.4	6.7
ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	99	105	102	113	102	(2.2)	(39.0)	(39.0)	1,374.4	698.7
ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	7,239	7,251	7,295	7,331	7,355	8.9	9.5	8.9	5.8	5.0
රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය (අ)	2,668	2,704	2,752	2,732	2,729	17.3	21.4	21.1	12.5	12.6
රාජ්‍ය සංස්ථා සඳහා ලබා දුන් ණය	730	729	747	755	789	17.9	14.6	16.8	15.1	12.5
පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය	5,605	5,604	5,626	5,680	5,706	8.7	7.7	7.2	6.1	5.1

පුළුල් මුදල් සැපයුම (M4)	9,051	9,082	9,133	9,211	9,244	9.2	9.0	8.7	8.3	8.1
--------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-----	-----	-----	-----	-----

(අ) සංශෝධිත

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන 03: පොලී අනුපාතික

පොලී අනුපාතික (%)	2019 මාර්. අවසානයට	2019 ජූනි අවසානයට	2019 ජූලි අවසානයට	2019 අගෝ. අවසානයට	2019 සැප්. අවසානයට	2019 ඔක්. අවසානයට	2019 නොවැ. 28 දිනට
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික							
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	8.00	7.50	7.50	7.00	7.00	7.00	7.00
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	9.00	8.50	8.50	8.00	8.00	8.00	8.00
බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR)	8.51	7.86	7.70	7.43	7.45	7.45	7.39
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික (ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ)							
දින 91	9.39	8.24	7.85	7.63	7.62	7.49	7.45
දින 182	9.67	8.49	7.94	7.70	7.75	7.65	7.67
දින 364	10.40	8.70	8.21	8.22	8.41	8.35	8.29
ණය අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය (AWPR) (සනීපතා)	12.23	11.52	10.89	10.66	10.49	10.44	10.20
බර්ත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය (AWLR)	14.49	14.36	14.22	14.04	13.91	13.71	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ණය අනුපාතිකය (AWNLR)	14.64	14.43	13.91	13.84	13.50	13.19	-
තැන්පතු අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය (AWDR)	8.98	8.94	8.88	8.73	8.51	8.37	8.27
බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWFDR)	11.11	11.07	10.97	10.74	10.46	10.27	10.14
බර්ත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDR)	11.42	9.85	8.58	8.40	8.41	8.66	-

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

